

pracoviště

Rychta

nabídka pro školy
2023/2024

pobytové výukové
programy

jednodenní výukové
programy v terénu
i pod střechou

exkurze

letní školy pro pedagogy

další aktivity pro školy

Víte, jak kudlanka zastrašuje své nepřátele? Využívá k tomu pár velkých falešných očí přímo u hrudi na předních nohách – když je v ohrožení, stoupne si, roztáhne packy a ukáže oči, roztáhne křídla a snaží se vypadat výhružně.

© Foto: Milan Kořínek

lipka

RYCHTA PRO ŠKOLY

Rychta, jedno z pěti pracovišť Lipky, se nachází v historické budově v klidné obci Krásensko na Drahanské vrchovině.

Tematickým zaměřením Rychty je krajina – její vývoj, složky, vazby, souvislosti v ní a vliv člověka na krajinu kolem nás. Hlavní činností pracoviště v průběhu celého školního roku jsou **pobytové přírodovědné výukové programy**. Během vegetačního období zajišťuje i **výukové programy v terénu a vlastivědné exkurze** v Moravském krasu. V zimě Rychta nabízí školám také **vnitřní výukové programy a terénní Výpravu do doby ledové**.

Výukové programy jsou určeny žákům SŠ a 2. stupně ZŠ, v zimě také 4. a 5. ročníku ZŠ. Obsah programů je navázán na RVP. Realizaci podporujeme mezipředmětové vazby a pomáháme rozvíjet klíčové kompetence žáků.

Všechny programy můžete objednávat v průběhu celého roku u Jitky Vágnerové (E: jitka.vagnerova@lipka.cz, T: 517 385 429).

POBYTOVÉ PROGRAMY

Pobytové programy jsou **kvalitní alternativou škol v přírodě**. Žáci během nich rozvíjí své znalosti zejména v biologii, geografii, ekologii, environmentalistice, občanské výchově a historii. Pobyt je koncipován jako projektový – na jednotlivé výukové bloky navazuje samostatný výzkum, jehož výsledky žáci prezentují a obhajují před ostatními spolužáky. Při práci na projektu se žáci učí postupovat dle výzkumných metod a využívají přitom zázemí Rychty – odbornou literaturu, výpočetní techniku a rozmanité přírodovědné pomůcky. Výuka neprobíhá pouze v areálu Rychty, ale především ve vybraných lokalitách **Moravského krasu a okolí Krásenska**, které využíváme jako „živou učebnici“.

Konkrétní program kurzu je upraven po dohodě s učitelem. Optimální délka pobytu je pět dnů, nabízíme však i kratší varianty. Délka programu během týdne je přibližně 30 hodin (40 vyučovacíh hodin).

Strukturu programu a další podrobné informace najdete na www.lipka.cz/rychta-pobyty.

CENY POBYTOVÝCH PROGRAMŮ

PĚTIDENNÍ POBYT (pondělí–pátek, tedy 4,5 dne)	OSOBA/DEN	OSOBA/POBYT
ubytování (zahrnuje lůžko včetně povlečení)	250 Kč	1 000 Kč
strava (5× denně + pitný režim)	330 Kč	1 435 Kč
program	220 Kč	990 Kč
CENA POBYTU ZA ŽÁKA CELKEM		3 425 Kč

TŘÍDENNÍ POBYT (2,5 dne)	OSOBA/DEN	OSOBA/POBYT
ubytování (zahrnuje lůžko včetně povlečení)	285 Kč	570 Kč
strava (5× denně + pitný režim)	330 Kč	775 Kč
program	220 Kč	550 Kč
CENA POBYTU ZA ŽÁKA CELKEM		1 895 Kč

Pedagogický dozor nehradí cenu programu, cena za stravu a ubytování je u něj navýšena o DPH.

Při velikosti skupiny od 15 žáků má 1 člen doprovodu pobyt ZDARMA.

Při velikosti skupiny od 25 žáků mají 2 členové doprovodu pobyt ZDARMA.

šab Na úhradu vhodně nastavených aktivit je možné čerpat prostředky ze šablon.

LEGENDA K VYUŽITÝM IKONÁM

- součástí programu je terénní výuka
- program zahrnuje pozorování živočichů
- tematicky zahrnuje změnu klimatu
- program je postaven na diskuzích a rozvoji kritického myšlení

ŽIVLY NAŽIVO

4.–6. ročník ZŠ

  listopad–březen

Pobyt nabízíme v zimním období, kdy velká část programů probíhá v teple Rychty. Žáci se během týdne zabývají jednotlivými živly. Snaží se získat zpět sílu, kterou žvlům sebral zákeřný Chaos. S Vodou, Vzduchem, Zemí i Ohněm se žáci seznámí formou badatelské výuky a rukodělných činností. Praktickým použitím mezi-předmětových dovedností porozumí přírodě v širších souvislostech. Přijďte za námi bádát a zkoumat, pozorovat půdní živočichy, nastražit fotopasti, stopovat, vyrábět a hrát si.

BĚHEM TÝDNE VÁS KROMĚ BADATELSKÉ VÝUKY A POKUSŮ ČEKÁ:

- bourání předsudků a bariér při kontaktu s živočichy chovanými v našich teráriích,
- řemeslné a rukodělné činnosti, například pečení chleba a výroba svíček,
- nečekané zážitky při pohybu v terénu na sněžnicích či večerním venkovním programu,
- nevšední výukové pomůcky, jako fotopasti, mikroskopy a binokulární lupy,
- témata využití bylin, pobytová znamení zvíře, půdní bezobratlí živočichové a další.

KOUZLO VÁNOC

4.–5. ročník ZŠ

 listopad–prosinec

Zákeřný Chaos ukradl našim kamarádům žvlům kouzlo Vánoce. Jak je oslaví? Žáci se během týdne blíže seznámí se čtyřmi živly pomocí pokusů a bádání a pomohou jim Vánoce zachránit. Program provází rukodělné činnosti zaměřené na tradice a zvyky. Jedná se o upravený osvědčený pobytový program Živly naživo.

BĚHEM TÝDNE VÁS KROMĚ VÁNOČNÍCH ZVYKŮ ČEKÁ:

- bádání a pokusy zaměřené na čtyři živly,
- řemesla a tvoření inspirovaná Vánoce,mi,

- pečení cukroví, výroba vánočních ozdob a dárků pro kamarády i rodinu,
- nečekané zážitky, například pohyb v terénu na sněžnicích nebo vánoční atmosféra prožitá v kolektivu třídy,
- témata jako fyzikální vlastnosti tekutin, proudění vzduchu a další.

JAK PŘEŽÍT DOBU LEDOVOU?!

4.–7. ročník ZŠ

  listopad–březen

Týden nabízí mezipředmětovou terénní a projektovou výuku i zážitky. Vraťte se s námi v čase a podnikněte výpravu do doby ledové, kdy naše kraje obývali lovci sobů a koní. Vyzkoušíme, jak se pohybovat v přírodě i v náročnějších podmínkách, jak těžké je zvládnout některé pravěké techniky či jak závislí jsme na přírodě. Zjistíme, co musíme vědět o přírodních procesech a zdrojích, abychom přežili. Prozkoumáme adaptace rostlin a živočichů k přečkání zimního období. Žáci si procvičí praktické přírodovědné dovednosti, práci s literaturou i prezentaci výsledků své práce před ostatními. Za příznivých sněžových podmínek vyrazíme do terénu i na sněžnicích.

BĚHEM TÝDNE VÁS KROMĚ PROJEKTOVÉ VÝUKY ČEKÁ:

- archeologická výprava do dob minulých,
- střílení z luku a využití replik skutečných zbraní a nástrojů z doby kamenné,
- expedice po stopách lovců sobů a koní do Moravského krasu,
- zkoumání přízpůsobení živočichů a rostlin zimnímu období,
- lovecká výprava s rozdělováním ohně.

JEDEME V TOM SPOLU

5.–7. ročník ZŠ

 vegetační sezóna

Pobyt v žácích probouzí vnímavost a zájem o přírodu. Z žáků se stávají výzkumníci, kteří hodnotí stav životního prostředí a přírody kolem nás. Na úvod si ověří své znalosti o přírodě a dopadu lidské činnosti na prostředí. Vžijí se do organismů a vyzkouší si, jak je těžké obstát v potravní konkurenci. Přesvědčí se, že život v přírodě nekončí západem Slunce. Určují rostliny a zkoumají cestu vody krajinou. Zjišťují, jak mohou ve svém okolí přírodu využívat a jak ji mohou chránit.

BĚHEM TŘÍ DNŮ VÁS ČEKÁ:

- stmelovací aktivity na podporu spolupráce v menších skupinách i v kolektivu třídy,
- bourání předsudků a bariér při kontaktu s živočichy chovanými v našich teráriích,
- pohybové hry na přírodovědná témata,
- celodenní výprava do Moravského krasu s průzkumem menších jeskyní,
- hodnocení vlivu člověka na životní prostředí.

PŘÍRODA NAOSTRO

6.–9. ročník ZŠ, SŠ

☞ *vegetační sezóna*

Týden je zaměřen na praktickou biologii a ekologii zohledňující i probíhající změnu klimatu. Těžištěm programu je terénní práce, praktická pozorování ve vybrané lokalitě a badatelská výuka. Žáci si vytváří vlastní výzkumnou otázku a hypotézu, navrhují postup výzkumu, sbírají data, analyzují je, interpretují a snaží se jim porozumět.

BĚHEM TÝDNE VÁS KROMĚ BĀDÁNÍ ČEKÁ:

- terénní exkurze do vybrané lokality Moravského krasu (je možná i v cyklovariantě),
- motivační průběžná hra na téma evoluce,
- entomologické a hydrobiologické odlovy, ornitologická pozorování,
- hodnocení kvality přírodního prostředí,
- témata jako invazní druhy organismů, znečištění vod a další dle vaší volby.

STRÁŽCI KRASU

7.–9. ročník ZŠ, SŠ

☞ *vegetační sezóna*

Jaké výzvy a úkoly řeší správa chráněné krajinné oblasti? Žáci se stávají zaměstnanci CHKO Moravský kras. Poznají tři základní složky, které krasovou krajinu tvoří – živou přírodu, neživou přírodu a vliv člověka. Seznámí se s geologickým vývojem a s geomorfologickými útvary v krasu. Poznají vztahy rostlin a živočichů a zjistí, jaký vliv má v krasové krajině a chráněném území člověk. Průběžně řeší konkrétní úkoly správy přímo v tomto přírodně hodnotném území. Program je založen na aktivní samostatné práci skupin žáků.

BĚHEM TÝDNE VÁS KROMĚ SAMOSTATNÉHO ŘEŠENÍ ÚKOLŮ ČEKÁ:

- tři celodenní cyklistické i pěší výlety do CHKO Moravský kras,

- návštěva a průzkum jeskyní,
- spolupráce v různých skupinách na řešení společného úkolu, prezentace výsledků,
- netradiční aktivity, simulace, výuka hrou,
- nakouknutí pod pokličku přírodovědným, chemickým i geologickým oborům.

PLANETA ZEMĚ – LIMITED EDITION

8.–9. ročník ZŠ, SŠ

☞ *listopad–březen*

Naše planeta je jen jedna! A doslova se topí v problémech. Právě těmto problémům koukneme krapet na zoubek. Zaměříme se především na Českou republiku a na naše okolí. Prozkoumáme konkrétní dopady globálních problémů, třeba i v unikátní a citlivé krasové oblasti. Sestavíme společné koncepty a strategie nevedoucí ke kolapsu. Jaká budoucnost nás čeká? To je i na nás.

BĚHEM TÝDNE VÁS KROMĚ PRŮZKUMU GLOBÁLNÍCH PROBLÉMŮ ČEKÁ:

- exkurze do krasové oblasti,
- zkoumání dopadů problémů prostředí,
- spolupráce skupiny a hledání společného konceptu,
- kreativní aktivity, hlubší prožitky a simulace,
- hledání vlastních originálních řešení.

ZIMNÍ BĀDÁNÍ

8.–9. ročník ZŠ, SŠ

☞ *listopad–březen*

I v zimě lze v přírodě objevovat, pozorovat, bādat. Žáci se během pobytu seznámí s výzkumnými metodami, které lze praktikovat i ve zdánlivě spící přírodě. Pobytový program je založen na venkovním učení. Žáci si prožijí chvíle v zimním venkovním prostředí, navrhnu vlastní badatelský výzkum, který aplikují, interpretují a prezentují ostatním. Jedná se o zimní verzi pobytového programu Příroda naostro.

BĚHEM TÝDNE VÁS KROMĚ BĀDATELSKÉ VÝUKY ČEKÁ:

- terénní exkurze do Moravského krasu, konkrétně do Rudice a okolí,
- motivační průběžná hra na téma evoluce,
- ornitologická pozorování,
- průzkum půdních organismů pomocí binokulárních lup,
- zkoumání přizpůsobení organismů zimě.

NOVINKA

ŠKOLA PRO UDRŽITELNÝ ŽIVOT

6.–9. ročník ZŠ, SŠ listopad–březen

Jak prohloubit místně zakotvenou výuku a komunitní aktivity školy? Jak prozkoumat okolí školy a realizovat konkrétní změny k lepšímu? Jak zmírnit dopady změny klimatu ve vašem okolí? Pobytový program slouží jako doplněk k celoročnímu metodickému programu Škola pro udržitelný život. Více o programu zjistíte na www.lipka.cz/skola-pro-udrzitelny-zivot.

Školám nabízíme sestavení smluv o dlouhodobé spolupráci, v nichž potvrzujeme termíny pobytových programů na 3–5 let dopředu.

VÝUKOVÉ PROGRAMY V TERÉNU

Žáci absolvují výuku s prvky projektového či jiného zkušenostního učení. Na základě vlastních pozorování a zjišťování zpracují data, interpretují je a vytváří si vlastní postoje k tématu. Výuka směřuje k rozvoji klíčových kompetencí. Optimální počet účastníků je 20 až 30.

CENA: 190 Kč/žák

VÝPRAVA DO DOBY LEDOVÉ

4.–6. ročník ZŠ listopad–březen

Dobrodružná zimní terénní výprava do dávných časů a živý dějepis pro vaše žáky. Staňte se s námi lovci z doby ledové. Vyzkoušíme si přežít v zimní přírodě jako lidé v pravěku. Vystupujeme zvěř, rozlišíme druhy dřevin, rozděláme oheň a pomocí oštěpu či luku si ulovíme něco k snědku. Za dobrých sněhových podmínek otestujeme i pohyb na sněžnicích.

DOPORUČENÁ DÉLKA PROGRAMU: 5 hod.

Cena zahrnuje i svačtinu.

NOVINKA

ŽIVOT V HLUBINÁCH

6.–9. ročník ZŠ, SŠ květen–říjen

Jací živočichové žijí ve vodním prostředí? Jak je biodiverzita rybníku ovlivněna čistotou vody i okolí? Z žáků se stanou odborníci na vodní bezobratlé a pod vedením lektorů provedou hydrobiologický průzkum blízkého rybníku.

DOPORUČENÁ DÉLKA PROGRAMU: 5 hod.

DŽUNGLE POD NOHAMA

6.–9. ročník ZŠ, SŠ květen–říjen

Obyčejní a běžní i vzácní a mizející bezobratlí se dají spatřit všude kolem. Stačí se dobře dívat! Budeme poznávat bezobratlé pomocí přírodního kontaktu v jejich přirozeném prostředí. Naučíme se je hledat, chytat a pozorovat. Program nelze realizovat v nepříznivém počasí.

DOPORUČENÁ DÉLKA PROGRAMU: 5 hod.

PROČ STROMY?!

7.–8. ročník ZŠ duben–říjen

Jak jsou stromy ve městech a vesnicích užitečné pro člověka? Jaké plní funkce a jaké problémy jsou s nimi spojené? To vše zjistíme formou praktických výzkumných úkolů a s využitím pozorovací plošiny na stromě. V nepříznivém počasí je program omezen.

DOPORUČENÁ DÉLKA PROGRAMU: 5 hod.

BÁDÁNÍ ZA HUMNY

7.–9. ročník ZŠ, SŠ duben–říjen

Jak daleko doskočí kobylka? Je na louce více druhů rostlin nebo živočichů? Kolik vody zadrží mech? Žáci si sami vymyslí téma i postup vlastního vědeckého bádání. Co objeví právě vaši žáci?

DOPORUČENÁ DÉLKA PROGRAMU: 5 hod.

RYBA NA PRÁŠČÍCH

8.–9. ročník ZŠ, SŠ

Povrchová i podzemní voda jsou jedinečné přírodní zdroje. Je ale kvalita vodních toků v době změny klimatu dostatečná? Co všechno pohnojí hnojiva? Uzdraví naše léky živočichy ve vodě? Bude příroda díky kosmetice čistší a krásnější? Dozvíte se, jak vědci zkoumají zatížení přírody a jaký je osud chemikálií, které užíváme v každodenním životě.

DOPORUČENÁ DÉLKA PROGRAMU: 6 hod.

Z BLÁTA DO POUŠTĚ

8.–9. ročník ZŠ, SŠ

duben–říjen

Proč v krajině chybí voda? Podíváme se na zoubek aktuální problematice sucha v souvislosti s naším hospodařením. Žáci budou v konkrétní zemědělsky využívané krajině hledat příčiny i důsledky nedostatku vody.

DOPORUČENÁ DÉLKA PROGRAMU: 5 hod.

NOVINKA

JAK NA SUCHO

8.–9. ročník ZŠ, SŠ

duben–říjen

Nedostatek vody je jedním z nejvážnějších dopadů změny klimatu trápících náš region. V roli důležitých aktérů budeme hledat shodu na smysluplných opatřeních, která pomohou udržet vodu v zemědělské krajině.

DOPORUČENÁ DÉLKA PROGRAMU: 5 hod.

ŠUTR game

9. ročník ZŠ, SŠ

Akční geologický program. Probíhá formou unikátní simulační hry a může sloužit jako motivace či shrnutí učiva geologie. Spojuje téma neobnovitelných zdrojů s geologickým vývojem území ČR. Žáci zakládají těžební společnost, volí strategii těžby a snaží se vytvořit stabilní firmy.

DOPORUČENÁ DÉLKA PROGRAMU: 5 hod.

EXKURZE

Vlastivědné výpravy probíhají v přírodně hodnotných částech Moravského krasu, kde se věnujeme terénní biologii, určování druhů rostlin a živočichů, geologii, historii i vztahům člověka a krajiny. Programovou náplň lze po domluvě tematicky zaměřit či upravit do podoby **vhodné pro školní výlet**.

Délka exkurze je **5 hod.**, pokud není uvedeno jinak.

CENA: 170 Kč/žák (není-li uvedeno jinak; nezahrnuje jízdné a případné vstupné)

JOSEFOVSKÉ ÚDOLÍ

6.–9. ročník ZŠ, SŠ

září–listopad

Stačilo přibližně 150 let, aby se z průmyslově využívaného areálu stalo jedno z přírodně nejcennějších údolí Moravského krasu. Projdeme okolí Býčí skály, poznáme zdejší krasovou krajinu, seznámíme se s historií jejího osídlení i místní tavby železa.

TAJEMSTVÍ DUTÝCH SKAL

6.–9. ročník ZŠ, SŠ

Exkurzi zahájíme na „střeše krasu“ v Šošůvce. Poté se vydáme do tajemných a fascinujících krasových krajin – nahlédneme do jeskyně Lidomorna, prozkoumáme tok Bílé vody a vystoupáme na zřícenině hradu Holštejna.

PUTOVÁNÍ K PROPADÁNÍ

6.–9. ročník ZŠ, SŠ

Uvidíme, jak krasovou krajinu přetváří voda a jak ji využívá člověk. Dozvíme se, jak geologie souvisí s vegetací i s celkovou podobou místa. V Rudici nemíne pískovnu Seč, geopark, skalní amfiteátr Kolíbky či Rudické propadání.

KRASEM KŘÍŽEM KRÁŽEM

6.–9. ročník ZŠ, SŠ

Během celodenní autobusové exkurze provrnáme severní a střední část krasu z hlediska geologie a geomorfologie, historie osídlení a také vlivu hospodaření a turismu na krajinu a životní prostředí.

DOPORUČENÁ DÉLKA EXKURZE: 7 hod.

CENA: 190 Kč/žák

ŽIVOT NA (I VE) VÁPENCI

8.–9. ročník ZŠ, SŠ

Exkurze do míst, kde jsme se naučili žít v krásném území. Jak lidé ovlivňují tuto krajinu a jak ovlivňuje ona jejich život? Pátřejte s námi, jaká tajemství skrývá krajina nadzemní i podzemní kolem Ostrova u Macochy. Exkurze je možná i v cyklovariantě, kola lze půjčit na Rychtě.

VÝUKOVÉ PROGRAMY

Jednodenní výukové programy probíhají zejména v zimních měsících přímo v budově Rychty v Krásensku. Jsou založeny na principech kritického myšlení a zážitkové pedagogiky. Program je rozdělen na dva na sebe navazující bloky, celkově trvá 4,5 hodiny. Maximální velikost skupiny je 40 žáků.

CENA: 170 Kč/žák

NOVINKA

LESÁRIUM

6.–9. ročník ZŠ, SŠ

V simulační hře se z žáků stanou vlastníci lesa a lesní hospodáři. Jejich úkolem je upravit hospodaření tak, aby vedlo ke stabilnější skladbě lesa, bylo přívětivé pro návštěvníky a zároveň prosperovalo ekonomicky.

DOTEKEM K POZNÁNÍ

4.–9. ročník ZŠ, SŠ

Kolik zubů má had? Mění chameleon barvy? Jak rychle běhá šváb? Pojďme společně překonávat předsudky a vyvracet mýty o živočišné říši! Během programu se pomocí kontaktní výuky seznámíme s více či méně exotickými živočichy chovanými v našich teráriích.

ENVIProblÉMY ANEb NENÍ NÁM TO VOLNÝ

8.–9. ročník ZŠ, SŠ

Zahrajeme si na politiky a pustíme se do řešení současných environmentálních problémů, které se nás jako občanů České republiky dotýkají. Vyzkoušíme si, jak je těžké obhájit své návrhy na řešení, jak čelit otázkám ostatních, vést diskuzi a zodpovědně rozhodnout.

LETNÍ ŠKOLY PRO PEDAGOGY

Pedagogy přírodovědných předmětů zveme na akreditované pětidenní letní školy. Programy vedou kvalifikovaní odborníci. Využíváme zázemí přírodovědného pobytového ekocentra.

Podrobnosti najdete v průběhu školního roku na www.lipka.cz/pro-pedagogy.

REPETITORIUM TERÉNNÍ PŘÍRODOVĚDY

ZAMĚŘENÍ: Oživení a prohloubení znalostí z terénní přírodovědy

TERMÍN: 22.–26. 7. 2024

KONTAKT: zdenka.jicinska@lipka.cz

DALŠÍ AKTIVITY PRO ŠKOLY

ŠKOLNÍ VÝLETY

Hledáte netradiční školní výlet pro svou třídu? Zvolte jednodenní či vícedenní variantu, délku programu, hlavní zaměření a další požadavky, my celý program sestavíme a doladíme.

www.lipka.cz/vylety

KONTAKT: michael.kral@lipka.cz

KRAJSKÉ KOLO EKOLOGICKÉ OLYMPIÁDY

LETOŠNÍ TÉMA: Potraviný, zemědělství a změna klimatu

Nabízíme vašim žákům příležitost k prověření jejich znalostí a dovedností v oblasti biologie a ekologie, ochrany přírody a péče o životní prostředí, motivaci k dalšímu rozvoji, možnost procvičení týmové spolupráce a řešení smysluplných úkolů propojených s realitou. Ekologická olympiáda je soutěž pro tříčlenné týmy středoškolačků, staví na široké teorii, návaznostech z různých oborů a praktickém využití poznatků, zkušeností i vlastních postřehů.

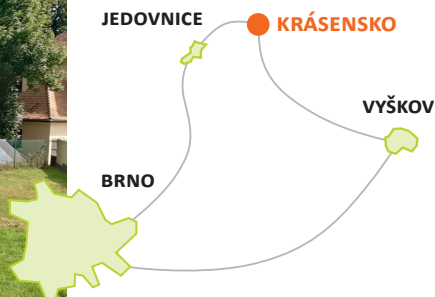
TERMÍN: 25.–27. 9. 2023

KONTAKT: michael.kral@lipka.cz

RYCHTA je tu pro vás už od roku 2002. Kromě výukových programů nabízí i tábory, akce pro rodiny s dětmi či pro středoškoláky.

Více na www.lipka.cz/rychta a facebook.com/lipka.rychta.

jihomoravský kraj

Lipku zřizuje a podporuje Jihomoravský kraj.

B | R | N | O

Výukové programy probíhají za finanční podpory statutárního města Brna.

RYCHTA

Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání
pracoviště Rychta

Krásensko 76, 683 04 pošta Drnovice

T: 517 385 429, E: rychta@lipka.cz

www.lipka.cz/rychta | facebook.com/lipka.rychta